

Fokszámkorlátos hipergráfok árnyéka

Attila Jung

ELTE, Matematikus Msc.

témavezető:

Katona Gyula

Rényi Alfréd Matematikai Kutatóintézet

Hipergráfok árnyéka

Az árnyék definíciója

Legyen $\mathcal{H} \subset \binom{[n]}{k}$ egy k -uniform hipergráf. \mathcal{H} árnyéka az a $\sigma(\mathcal{H})$, $(k-1)$ -uniform hipergráf, amelyre

$$\sigma(\mathcal{H}) = \left\{ B \in \binom{[n]}{k-1} \mid \exists A \in \mathcal{H} : B \subset A \right\}.$$

Hipergráfok árnyéka

Az árnyék definíciója

Legyen $\mathcal{H} \subset \binom{[n]}{k}$ egy k -uniform hipergráf. \mathcal{H} árnyéka az a $\sigma(\mathcal{H})$, $(k-1)$ -uniform hipergráf, amelyre

$$\sigma(\mathcal{H}) = \left\{ B \in \binom{[n]}{k-1} \mid \exists A \in \mathcal{H} : B \subset A \right\}.$$

Kruskal '63, Katona '68: Árnyéktétel

Ha \mathcal{H} egy k -uniform hipergráf m hiperélel, akkor legalább akkora az árnyéka, mint a koleszikografikus rendezés szerinti első m hiperél által alkotott hipergráfnak.

Hipergráfok árnyéka

Az árnyék definíciója

Legyen $\mathcal{H} \subset \binom{[n]}{k}$ egy k -uniform hipergráf. \mathcal{H} árnyéka az a $\sigma(\mathcal{H})$, $(k-1)$ -uniform hipergráf, amelyre

$$\sigma(\mathcal{H}) = \left\{ B \in \binom{[n]}{k-1} \mid \exists A \in \mathcal{H} : B \subset A \right\}.$$

Kruskal '63, Katona '68: Árnyéktétel

Ha \mathcal{H} egy k -uniform hipergráf m hiperélel, akkor legalább akkora az árnyéka, mint a koleszikografikus rendezés szerinti első m hiperél által alkotott hipergráfnak.

- ▶ Koleszikografikus rendezés: $A > B$, ha $A \triangle B$ legnagyobb eleme A -ban van.

Hipergráfok árnyéka

Az árnyék definíciója

Legyen $\mathcal{H} \subset \binom{[n]}{k}$ egy k -uniform hipergráf. \mathcal{H} árnyéka az a $\sigma(\mathcal{H})$, $(k-1)$ -uniform hipergráf, amelyre

$$\sigma(\mathcal{H}) = \left\{ B \in \binom{[n]}{k-1} \mid \exists A \in \mathcal{H} : B \subset A \right\}.$$

Kruskal '63, Katona '68: Árnyéktétel

Ha \mathcal{H} egy k -uniform hipergráf m hiperélel, akkor legalább akkora az árnyéka, mint a koleszikografikus rendezés szerinti első m hiperél által alkotott hipergráfnak.

- ▶ Koleszikografikus rendezés: $A > B$, ha $A \triangle B$ legnagyobb eleme A -ban van.
- ▶ Bizonyításötlet (Frankl '84): balra tömörítés nem növeli az árnyékot.

Fokszámkorlátos hipergráfok árnyékhányadosa

- ▶ Mit mondhatunk speciális halmazrendszerek árnyékáról?

Fokszámkorlátos hipergráfok árnyékhányadosa

- ▶ Mit mondhatunk speciális halmazrendszerek árnyékáról?
- ▶ Katona '64: l -metsző hipergráfokban mekkora legalább $\frac{|\sigma(\mathcal{H})|}{|\mathcal{H}|}$.

Fokszámkorlátos hipergráfok árnyékhányadosa

- ▶ Mit mondhatunk speciális halmazrendszerek árnyékáról?
- ▶ Katona '64: l -metsző hipergráfokban mekkora legalább $\frac{|\sigma(\mathcal{H})|}{|\mathcal{H}|}$.
- ▶ Leck '93: Reprezentánsrendszerrel rendelkező hipergráfokban mekkora legalább $\frac{|\sigma(\mathcal{H})|}{|\mathcal{H}|}$.

Fokszámkorlátos hipergráfok árnyékhányadosa

- ▶ Mit mondhatunk speciális halmazrendszerek árnyékáról?
- ▶ Katona '64: l -metsző hipergráfokban mekkora legalább $\frac{|\sigma(\mathcal{H})|}{|\mathcal{H}|}$.
- ▶ Leck '93: Reprezentánsrendszerrel rendelkező hipergráfokban mekkora legalább $\frac{|\sigma(\mathcal{H})|}{|\mathcal{H}|}$.
- ▶ Feltétel nélkül az árnyékhányados akármilyen kicsi lehet:
ha $\mathcal{H} = \binom{[n]}{k}$ a teljes k -uniform hipergráf n csúcson,
akkor $\frac{|\sigma(\mathcal{H})|}{|\mathcal{H}|} = \frac{\binom{n}{k-1}}{\binom{n}{k}} = \frac{k}{n-k+1}$.

Fokszámkorlátos hipergráfok árnyékhányadosa

- ▶ Mit mondhatunk speciális halmazrendszerek árnyékáról?
- ▶ Katona '64: l -metsző hipergráfokban mekkora legalább $\frac{|\sigma(\mathcal{H})|}{|\mathcal{H}|}$.
- ▶ Leck '93: Reprezentánsrendszerrel rendelkező hipergráfokban mekkora legalább $\frac{|\sigma(\mathcal{H})|}{|\mathcal{H}|}$.
- ▶ Feltétel nélkül az árnyékhányados akármilyen kicsi lehet:
ha $\mathcal{H} = \binom{[n]}{k}$ a teljes k -uniform hipergráf n csúcson,
akkor $\frac{|\sigma(\mathcal{H})|}{|\mathcal{H}|} = \frac{\binom{n}{k-1}}{\binom{n}{k}} = \frac{k}{n-k+1}$.
- ▶ Az Árnyéktétel által megadott extrémális konstrukcióban a maximális fokszám $|\mathcal{H}|$ -val tart a végtelenbe.

Fokszámkorlátos hipergráfok árnyékhányadosa

- ▶ Mit mondhatunk speciális halmazrendszerek árnyékáról?
- ▶ Katona '64: l -metsző hipergráfokban mekkora legalább $\frac{|\sigma(\mathcal{H})|}{|\mathcal{H}|}$.
- ▶ Leck '93: Reprezentánsrendszerrel rendelkező hipergráfokban mekkora legalább $\frac{|\sigma(\mathcal{H})|}{|\mathcal{H}|}$.
- ▶ Feltétel nélkül az árnyékhányados akármilyen kicsi lehet: ha $\mathcal{H} = \binom{[n]}{k}$ a teljes k -uniform hipergráf n csúcson, akkor $\frac{|\sigma(\mathcal{H})|}{|\mathcal{H}|} = \frac{\binom{n}{k-1}}{\binom{n}{k}} = \frac{k}{n-k+1}$.
- ▶ Az Árnyéktétel által megadott extrémális konstrukcióban a maximális fokszám $|\mathcal{H}|$ -val tart a végtelenbe.

Kérdés

Mekkora legalább egy \mathcal{H} , k -uniform hipergráf árnyékhányadosa, $\frac{|\sigma(\mathcal{H})|}{|\mathcal{H}|}$, ha a hipergráf maximális fokszáma valamilyen f korlát alatt marad?

Az $f < k$ eset

Alacsony fokszámú hipergráfok árnyékhányadosa

Ha $1 \leq f < k$ és \mathcal{H} egy k -uniform hipergráf f fokszámkorláttal, akkor

$$\frac{|\sigma(\mathcal{H})|}{|\mathcal{H}|} \geq k - \frac{f-1}{2}.$$

Az $f < k$ eset

Alacsony fokszámú hipergráfok árnyékhányadosa

Ha $1 \leq f < k$ és \mathcal{H} egy k -uniform hipergráf f fokszámkorláttal, akkor

$$\frac{|\sigma(\mathcal{H})|}{|\mathcal{H}|} \geq k - \frac{f-1}{2}.$$

- ▶ Extremális hipergráf: $\mathcal{H} \subset \binom{[k+1]}{k}$, $|\mathcal{H}| = f$.

Az $f < k$ eset

Alacsony fokszámú hipergráfok árnyékhányadosa

Ha $1 \leq f < k$ és \mathcal{H} egy k -uniform hipergráf f fokszámkorláttal, akkor

$$\frac{|\sigma(\mathcal{H})|}{|\mathcal{H}|} \geq k - \frac{f-1}{2}.$$

- ▶ Extremális hipergráf: $\mathcal{H} \subset \binom{[k+1]}{k}$, $|\mathcal{H}| = f$.
- ▶ Bizonyításötlet: Az "összefüggő komponensek" kicsik a fokszámkorlát miatt.

Az $f \geq k$ eset

Teljes hipergráfok extremalitása

Legyenek $t \geq k \geq 3$ egész számok és legyen \mathcal{H} egy k -uniform hipergráf f fokszámkorláttal. Ha

$$f \leq \binom{t}{k-1} + \binom{t - \lceil \frac{(t+1)}{k-1} \rceil}{k-2} + \dots + \binom{t - \lceil \frac{(k-2)(t+1)}{k-1} \rceil}{1},$$

akkor

$$\frac{|\sigma(\mathcal{H})|}{|\mathcal{H}|} \geq \frac{k}{t - k + 2}.$$

Az $f \geq k$ eset

Teljes hipergráfok extremalitása

Legyenek $t \geq k \geq 3$ egész számok és legyen \mathcal{H} egy k -uniform hipergráf f fokszámkorláttal. Ha

$$f \leq \binom{t}{k-1} + \binom{t - \lceil \frac{(t+1)}{k-1} \rceil}{k-2} + \dots + \binom{t - \lceil \frac{(k-2)(t+1)}{k-1} \rceil}{1},$$

akkor

$$\frac{|\sigma(\mathcal{H})|}{|\mathcal{H}|} \geq \frac{k}{t - k + 2}.$$

- ▶ Extremális hipergráf: $\mathcal{H} = \binom{[t+1]}{k}$.

Az $f \geq k$ eset

Teljes hipergráfok extremalitása

Legyenek $t \geq k \geq 3$ egész számok és legyen \mathcal{H} egy k -uniform hipergráf f fokszámkorláttal. Ha

$$f \leq \binom{t}{k-1} + \binom{t - \lceil \frac{(t+1)}{k-1} \rceil}{k-2} + \dots + \binom{t - \lceil \frac{(k-2)(t+1)}{k-1} \rceil}{1},$$

akkor

$$\frac{|\sigma(\mathcal{H})|}{|\mathcal{H}|} \geq \frac{k}{t - k + 2}.$$

- ▶ Extremális hipergráf: $\mathcal{H} = \binom{[t+1]}{k}$.
- ▶ Bizonyításötlet: egy pont által lefoglott hiperélek rendszere mint korlátos elemszámú hipergráf vizsgálható.
Visszavezetés az Árnyéktételre.

Az $f \geq k$ eset

Teljes hipergráfok extremalitása

Legyenek $t \geq k \geq 3$ egész számok és legyen \mathcal{H} egy k -uniform hipergráf f fokszámkorláttal. Ha

$$f \leq \binom{t}{k-1} + \binom{t - \lceil \frac{(t+1)}{k-1} \rceil}{k-2} + \dots + \binom{t - \lceil \frac{(k-2)(t+1)}{k-1} \rceil}{1},$$

akkor

$$\frac{|\sigma(\mathcal{H})|}{|\mathcal{H}|} \geq \frac{k}{t - k + 2}.$$

- ▶ Extremális hipergráf: $\mathcal{H} = \binom{[t+1]}{k}$.
- ▶ Bizonyításötlet: egy pont által lefogott hiperélek rendszere mint korlátos elemszámú hipergráf vizsgálható.
Visszavezetés az Árnyéktételre.
- ▶ akkor működik, ha van extremális hipergráf uniform fokszámeloszlással.

Fennmaradó kérdések

A kimaradt intervallumok

Mi történik azokon az intervallumokon, ahol

$$\binom{t}{k-1} + \binom{t - \lceil \frac{(t+1)}{k-1} \rceil}{k-2} + \dots + \binom{t - \lceil \frac{(k-2)(t+1)}{k-1} \rceil}{1} < f < \binom{t+1}{k-1}?$$

A kimaradt intervallumok

Mi történik azokon az intervallumokon, ahol

$$\binom{t}{k-1} + \binom{t - \lceil \frac{(t+1)}{k-1} \rceil}{k-2} + \dots + \binom{t - \lceil \frac{(k-2)(t+1)}{k-1} \rceil}{1} < f < \binom{t+1}{k-1}?$$

- ▶ Ha $f \geq \binom{t}{k-1} + \binom{t+1 - \lceil \frac{t+2}{k} \rceil}{k-2}$, akkor van jobb, mint $\binom{t+1}{k}$

A kimaradt intervallumok

Mi történik azokon az intervallumokon, ahol

$$\binom{t}{k-1} + \binom{t - \lceil \frac{(t+1)}{k-1} \rceil}{k-2} + \dots + \binom{t - \lceil \frac{(k-2)(t+1)}{k-1} \rceil}{1} < f < \binom{t+1}{k-1}?$$

- ▶ Ha $f \geq \binom{t}{k-1} + \binom{t+1 - \lceil \frac{t+2}{k} \rceil}{k-2}$, akkor van jobb, mint $\binom{\lceil t+1 \rceil}{k}$
- ▶ Az intervallum végén érdemes $\binom{\lceil t+2 \rceil}{k}$ -ből kihagyni néhány élet

A kimaradt intervallumok

Mi történik azokon az intervallumokon, ahol

$$\binom{t}{k-1} + \binom{t - \lceil \frac{(t+1)}{k-1} \rceil}{k-2} + \dots + \binom{t - \lceil \frac{(k-2)(t+1)}{k-1} \rceil}{1} < f < \binom{t+1}{k-1}?$$

- ▶ Ha $f \geq \binom{t}{k-1} + \binom{t+1 - \lceil \frac{t+2}{k} \rceil}{k-2}$, akkor van jobb, mint $\binom{[t+1]}{k}$
- ▶ Az intervallum végén érdemes $\binom{[t+2]}{k}$ -ből kihagyni néhány élet

Az árnyék mérete

Mit mondhatunk $|\sigma(\mathcal{H})|$ -ról $|\mathcal{H}|$ függvényében?
(Ha adott k és f)

A kimaradt intervallumok

Mi történik azokon az intervallumokon, ahol

$$\binom{t}{k-1} + \binom{t - \lceil \frac{(t+1)}{k-1} \rceil}{k-2} + \dots + \binom{t - \lceil \frac{(k-2)(t+1)}{k-1} \rceil}{1} < f < \binom{t+1}{k-1}?$$

- ▶ Ha $f \geq \binom{t}{k-1} + \binom{t+1 - \lceil \frac{t+2}{k} \rceil}{k-2}$, akkor van jobb, mint $\binom{t+1}{k}$
- ▶ Az intervallum végén érdemes $\binom{t+2}{k}$ -ből kihagyni néhány élet

Az árnyék mérete

Mit mondhatunk $|\sigma(\mathcal{H})|$ -ról $|\mathcal{H}|$ függvényében?

(Ha adott k és f)

- ▶ $f < k$ esetén ha $|\mathcal{H}| = qf + r$, akkor q darab $k + 1$ csúcson f hiperélet tartalmazó hipergráf diszjunkt úniója és még egy $k + 1$ csúcson r hiperélet tartalmazó hipergráf.

A kimaradt intervallumok

Mi történik azokon az intervallumokon, ahol

$$\binom{t}{k-1} + \binom{t - \lceil \frac{(t+1)}{k-1} \rceil}{k-2} + \dots + \binom{t - \lceil \frac{(k-2)(t+1)}{k-1} \rceil}{1} < f < \binom{t+1}{k-1}?$$

- ▶ Ha $f \geq \binom{t}{k-1} + \binom{t+1 - \lceil \frac{t+2}{k} \rceil}{k-2}$, akkor van jobb, mint $\binom{t+1}{k}$
- ▶ Az intervallum végén érdemes $\binom{t+2}{k}$ -ből kihagyni néhány élet

Az árnyék mérete

Mit mondhatunk $|\sigma(\mathcal{H})|$ -ról $|\mathcal{H}|$ függvényében?

(Ha adott k és f)

- ▶ $f < k$ esetén ha $|\mathcal{H}| = qf + r$, akkor q darab $k + 1$ csúcson f hiperélet tartalmazó hipergráf diszjunkt úniója és még egy $k + 1$ csúcson r hiperélet tartalmazó hipergráf.

Köszönöm a figyelmet!